

Forfatter: Hjortø, Knud

Titel: Udrag fra Syner (Danske Klassikere)

Citation: Hjortø, Knud: "Syner", i Hjortø, Knud: *Syner*, Det Danske Sprog- og Litteraturselskab, Borgen, 2003, s. 118. Onlineudgave fra Arkiv for Dansk Litteratur: https://tekster.kb.dk/catalog/adl-texts-hjort_01-shoot-idm140211094442480/facsimile.pdf (tilgået 26. april 2024)

Anvendt udgave: Syner

hvoraf der vælder forfærdelige vræl op. Hvad er der? Hvad skal jeg? Nu hørte jeg mit navn blive råbt af mange tusend stemmer. –

Det er morgen, jeg fryser, der ligger dug på mit tøj. Sover jeg endnu? Hjem! Det begynder at lysne, jeg vil ikke se solen, nej, hjem, sove – nej, ikke sove, for så falder djævelen over mig igen. I nat har jeg fået troen på en djevel.

Hvor alting ser hædigt ud, liggult og blygråt. Hjem! ikke se dagen, gemme mig. Hvad fejler mine ben? De er jo skæve; drømmer jeg da endnu? Ja, de er skæve, og min ryg er sunket sammen. Nu går jeg hen ad vejen. Når jeg ser op på himlen, synes jeg, at jeg er forrykt; når jeg vender mig om og ser mig tilbage, føler jeg vanviddet snurre i mig. Ikke se sig om, hjem, gemme sig. Kun se på jorden. Mine knæ slår sammen; det forekommer mig, at mit hoved er en tung blok på enden af en lang, tynd stilk; det hænger ned på brystet.

Ja, jeg ved det godt, han går bag ved mig. Jeg skal ikke sove, nej ikke sove, men opløses til skum, bæres, føre hen uden tyngsel, ud fra jorden – – Mine ben er som tynde blystænger, der bøjer sig og ikke vil rette sig ud igen; mit hoved er som en stendynge i en søk.

Åh, svæve frit i rummet, om millioner af år strande på en klode, på en lykkelig klode og dær fortsætte en tilværelse i lyksalighed, for tusende millioner mil borte fra elendigheden, fra helvede, må lyksaligheden være. Eller osse være en solstråle, gå med bud til de fjerneste verdener, solen kan skinne på; se stjernerne vokse foran sig til store sole og ta af bag ved sig til ganske små gnister –

Gnister står der for mine øjne ved hvert skridt, jeg tar, og jeg synes, jeg går i blod. Jeg kan ikke stå stille, for han er lige i hælene på mig.

Så er jeg hjemme. Dær står min seng, dær min stol, men jeg blir stående her i krogen. Du venter på dit bytte, men jeg blir som sagt her og passer på dig. Du skal ikke få din vilje. Bare jeg vilde sove, hvad? blot lukke øjnene et par minutter, så du kunde drive dit spill Du skal komme til at vente.

Ja, sove – vist så. Især ligge på ryggen en sommernat, benene magelig adskilte, tæppet nonchalant lagt over en del af fyren,

hænderne om sengens kolde jernremmer, fødderne stikkende udenfor. Eller en vinternat med tusende blæst og snefog, fjerndras, tyk edderdumsdyne, hodet langt nede, kun næsen fri, hele personen rullet sammen i en lækker, varm kugle – fortærfeligt, djævel – se, her står jeg alligevel. Så er der naturligvis også middagssøvn, bagover hængt i en amerikansk, fødderne på noet højt oppe i luften, læsende med et kvart øje i en roman, som man ikke forstår noget af – nå, djævel, synes du, jeg sover?

Nej, nu blir mine ben da rent tåbelige, og min ryggrad er som en kogt silds – – sparker du, Satan? Ligger jeg ikke med eet på gulvet, så lang jeg er! Godt! her nu: jeg går i seng. Jeg foragter dig, du er ikke værd at kæmpe med; jeg gider ikke forsvare mig. Brug så din foragtelige overlegenhed, benyt dig af din elendige fordel!

Her er jeg, og sove vil jeg til trods for dig; vent lidt: sådan vil jeg ligge. Ah! der falder en uhyre bedøvelse over mig; der ligger en vægt på mig, det forekommer mig, at jeg blir klemt flad, tryk- ket med voldsomhed ned i sengen. Hvor det hviler omkring mig! Det rykker langt ud i lemmerne. Jeg opløses. Sæder mine ben længere på kroppen? Dersom jeg rørte mig, vilde mit hoved falde af, men jeg kan ikke røre mig. Nu gør det ikke ondt mere; det er ikke min krop længere, den er hjemfalden til jorden, til opløsningen. For mine øjne står der endnu enkelte gnister, og mellem dem svæver der store insekter på lidne vinger, de flyver ind i gnisterne, fortæres af dem og slukker dem.

Ja, de slukkes, slukkes, det blir mørkt.

Solen er grå og gul; den må vist være syg. Det er noget af det allerførste, jeg har lagt mærke til, det er så at sige begyndelsen til den række af mærkelige og forbavsende opdagelser, som jeg har gjort angående fænomener, der øjensynlig har været upåagtede af alle andre. Hvordan går man i det hele taget gennem tilværelsen? Ja, det må man nok spørre om. Først og fremmest da med lukkede øjne. Det med solen, for eksempel. Solen skinner klart, sier man, solen lyser, og så videre, af ren vane, men ingen falder på at gøre